

Guia Itinerari Formatiu Tipus

Rehabilitació i Medicina Física

(4 anys)

Autors: Laura Sucarrats, Anna Frias

Data elaboració: juny de 2023

Data aprovació per la Comissió de Docència: 14 de juny de 2023

Data revisió: 2027

[Pla de formació de l'especialitat basat en la guia formativa aprovada per la Comissió Nacional corresponent, que serà d'aplicació a cadascun dels residents de la Unitat Docent Acreditada sense perjudici de ser adaptat al pla individual de formació de cada resident]

Índex

Introducció	3
Contingut	4
Objectius de la formació	5
Calendari de rotacions	11
Objectius específics	13
Primer any de residència	13
Segon any de residència	18
Tercer any de residència	24
Quart any de residència	31
Atenció continuada/ guàrdies	36
Pla de Formació Transversal (PFT)	37
Altres aspectes de la formació	40
Participació en comissions i comitès	41
Activitat de recerca	42
Recomanacions de bibliografia bàsica	43
Bibliografia	46

Introducció

Cada Unitat Docent acreditada ha d'elaborar i documentar la Guia o Itinerari Formatiu Tipus, que és el pla de formació de l'especialitat realitzat per tutors i pren com a base les guies formatives per a cadascuna de les especialitats aprovades per la Comissió Nacional de l'especialitat corresponent.

La Guia o Itinerari Formatiu Tipus s'aplicarà a cadascun dels residents de la unitat docent acreditada i vinculats a la nostra institució i de la mateixa especialitat, sense perjudici d'adaptar el Pla Individual de formació de cada resident.

Els tutors han de fer la Guia o Itinerari Formatiu i el Pla Individual de Formació en coordinació amb els responsables dels dispositius assistencials.

El tutor ha de proposar la Guia i l'Itinerari Formatiu Tipus a la Comissió de Docència per tal de ser aprovats.

Les Guies o Itineraris Formatius Tipus han de ser custodiats per la Comissió de Docència.

Contingut

DEFINICIÓ DE L'ESPECIALITAT

L'especialitat de Rehabilitació i Medicina Física és una especialitat mèdica que té com a objectius diagnosticar, avaluar, prevenir i tractar la discapacitat, per tal de facilitar i/o tornar el màxim grau de capacitat als pacients amb dèficit, que provoquen discapacitat o minusvalidesa .

Perfil competencial

Les àrees de competència professional són generals, afectant l'àrea múscul esquelètic, neurològic i específic: paràlisi facial, rehabilitació infantil, amputacions, lesió medul·lar, valoració funcional, equilibri, limfedema, dolor crònic, cremats, rehabilitació cardíaca, rehabilitació respiratòria, incontinència, alteracions del llenguatge i comunicació. Per poder dur a terme aquestes funcions han d'aprendre habilitats en els aspectes següents: perfil diagnòstic, valoració funcional, mesures de salut, planificació dels programes terapèutics de rehabilitació, en els àmbits de fisioteràpia, teràpia ocupacional, logopèdia i entrenament físic, tractament farmacològic, infiltracions, tècniques neuromusculars, adaptació de pròtesis i ortesis, avaluació de resultats. Cal aprendre el maneig de tecnologies: ecocardiografia, electromiografia aplicada a la clínica, estudis isocinètics i isoinercials, plataformes dinamomètriques, dispositius específics de valoració funcional, prova d'esforç cardiopulmonar, videofluoroscòpia així com ecografia intervencionista.

Objectius de la formació

OBJECTIUS DEL PROGRAMA FORMATIU

1. Coneixements

- Avaluació de la discapacitat i limitació funcional deguda a qualsevol patologia.
- Prevenció, etiopatogènia, diagnòstic, avaluació, tractament i rehabilitació de diferents processos:
 - Múscul-esquelètics: traumatismes, processos quirúrgics, accidents esportius i laborals, etc.
 - Neurològics: tant del sistema nerviós perifèric com del central (dany cerebral adquirit, lesió medul·lar, malalties neurodegeneratives, malalties immunitàries, malalties de la motoneurona, miopaties, paràlisi cerebral infantil, etc.)
 - Cardiovasculars i respiratoris
 - Endocrins
 - Disfuncions del sòl pelvià
 - Dolor agut o crònic
 - Reumàtics
 - Oncològics
 - Processos que afecten teixits tous, com cremades, úlceres o cures de ferides
 - Amputacions
 - Trasplantaments
 - Pediàtrics
 - Geriàtrics
 - Alteracions del llenguatge i deglució

2. Habilitats

- Història i exploració física de Medicina Física i Rehabilitació per reconèixer dèficit, discapacitats i minusvalideses físiques i psicosocials.
- Sol·licitud i avaluació de proves complementàries (radiografia, RMN, TAC, etc.).
- Utilització de l'ecografia, electromiografia, videofluoroscòpia, ergometria amb anàlisi de gasos i altres proves funcionals de marxa, equilibri, força i moviment per al diagnòstic i el seguiment de la patologia neurològica, osteoarticular, cardiovascular i altres.
- Tècniques Intervencionistes com infiltració guiades o no per ecografia o electromiografia i teràpia manual, bloquejos nerviosos, etc.
- Coneixement bàsic i prescripció d'aparells ortopèdics, pròtesis i ajudes tècniques.
- Prescripció de fàrmacs, teràpia física, teràpia ocupacional, logopèdia i estimulació neurocognitiva, coordinant els professionals que intervenen en el procés i treballant amb objectius comuns.
- Treball interdisciplinari amb altres professionals participant en diferents comitès.
- Familiarització amb equips d'electroteràpia i electrodiagnòstic.
- Habilitat per dissenyar estratègies de rehabilitació que minimitzin i previnguin minusvalideses i maximitzin la independència funcional amb el retorn del pacient a la família i la comunitat.
- Habilitat per a l'assistència d'urgències en aspectes propis o afins als processos comuns de l'especialitat.
- Experiència a dissenyar estratègies de prevenció de la discapacitat orientades a les àrees de medicina primària.
- Rehabilitació sociosanitària i assistència a la dependència.
- Coneixements sobre principis d'estudi científic i de recerca.
- Habilitats comunicatives orals i escrites per a la pràctica eficient de l'especialitat.
- Capacitat per participar en programes docents de l'especialitat i mantenir competència clínica a través de la formació mèdica continuada.
- Coneixements sobre gestió assistencial i sobre factors socioeconòmics que afecten el sistema sanitari.
- Ser conscient d'estar al servei del discapacitat i educar l'opinió pública sobre les necessitats del discapacitat i la prevenció d'accidents.
- Exercitar professionalisme a la pràctica de la Medicina Física i Rehabilitació i practicar l'ètica mèdica, incloent-hi l'habilitat per utilitzar raonaments vàlids a l'hora de prendre decisions.

En totes les rotacions el resident podrà participar a les sessions clíniques del servei com a assistent o ponent, comitès o reunions de treball. Opció de participar en l'elaboració d'articles per a revistes científiques o comunicacions a congressos sota supervisió del responsable.

ENTREVISTES ESTRUCTURADES TUTOR-RESIDENT

La supervisió de la docència per part dels tutors es realitzarà a través de les entrevistes personals que s'hauran de realitzar amb una periodicitat trimestral, en què es reflectiran les rotacions realitzades i s'analitzaran les següents, anticipant-se als problemes que puguin sorgir i realitzant-ne una valoració bidireccional de la progressió del resident.

A la primera entrevista es lliurarà al resident els documents, cronograma, protocols de supervisió perquè en prengueu coneixement. Independentment de tot això, el tutor supervisarà qualsevol incidència que durant la formació del resident pugui sorgir.

METODOLOGIA DOCENT

La Formació Sanitària Especialitzada s'enquadra dins de la formació d'adults, basat en l'autoaprenentatge en què el resident té un paper actiu i el tutor/docent és un facilitador de l'aprenentatge, aportant les eines necessàries perquè el resident adquireixi les competències pròpies de especialitat.

Durant el període de formació el resident té programada l'assistència a aquells cursos i congressos que es consideren adequats. A més, durant el període de residència es dedicarà a l'adquisició de coneixements teòrics i competències de treball en equip i comunicació mitjançant sessions de l'equip, seguint el programa teòric de l'especialitat.

Nivells d'autonomia

La capacitat per realitzar determinats actes mèdics instrumentals o quirúrgics té relació amb el nivell de coneixements i experiència. Per això s'han de considerar 3 nivells d'autonomia vinculats a nivells de responsabilitat.

S'entén per autonomia el grau d'independència amb què el resident és capaç de realitzar un acte determinat en finalitzar un període formatiu

Nivell 1

Les habilitats adquirides permeten al metge resident dur a terme actuacions de manera independent, sense necessitat de tutela directa, tenint a la vostra disposició en qualsevol cas la possibilitat de consultar a l'especialista responsable (tutela indirecta).

Nivell 2

El resident té un coneixement extens, però no assoleix l'experiència suficient per fer un tractament complet de forma independent.

Nivell 3

El metge resident ha vist o ha ajudat determinades actuacions, però no té experiència pròpia.

Recursos didàctics

Per a l'aprenentatge adequat de l'especialitat la unitat docent establirà un Programa de Sessions i cursos que, amb caràcter general, tendirà a ajustar-se al següent esquema:

SESSIÓ CLÍNICA SETMANAL

Dirigida a: tots els metges del Servei- amb assistència obligatòria. Dimecres de 8 a 9h. Temes: discussió de casos clínics actius del servei.

SESSIÓ MENSUAL GENERAL DEL SERVEI DE REHABILITACIÓ

Dirigida a tots els integrants del Servei de Rehabilitació (metges, fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, logopedes i TCAI). Temes: actualització de protocols, establir circuits interns i funcionament general del servei.

SESSIÓ SETMANAL REHABILITACIÓ GERIÀTRICA

Adreçada a: Metges adjunts d'Interna i Rehabilitació. Infermeria. Treball social. Fisioteràpia, Teràpia ocupacional i logopèdia.

SESSIÓ CLÍNICA GENERAL DE L'HOSPITAL

Dirigida a: tots els facultatius d'Althaia a la sala d'actes. Dimecres de 8.15 a 9.00 h.

Temes: formació continuada en temes generals de Medicina.

SESSIÓ MENSUAL BIBLIOGRÀFICA

Dirigida a: Metges Adjunts del Servei de Rehabilitació i Residents propis i externs. Últim dimecres de cada mes de 12 a 13 h.

SESSIÓ TUTORIAL

Tutor/resident. Dirigida a: Residents de Rehabilitació. Assistència obligatòria. Tema: relacionat amb la rotació.

CURSOS

- Curs d'acollida
- Curs d'extinció d'incendis
- Cursos i congressos
 - Congrés SERMEF

- Congrés SERI
- Congrés SEP
- Jornades d'actualització en pròtesis i ortesis (ORTOGRA)
- Curs teòric pràctic de rehabilitació cardiorespiratòria SORECAR
- Curs bianual de rehabilitació i Medicina Basada a l'Evidència en Rehabilitació (EVIGRA)
- Cursos d'infiltracions musculoesquelètiques
- Curs de rehabilitació a les deformitats del raquis

PARTICIPACIÓ EN COMITÈS MULTIDISCIPLINARIS:

- Comitè d'Unitat Funcional de Columna
- Comitè d'extremitat superior.
- Comitè de Peu.
- Comitè de Sòl pelvià.
- Comitè de disfàgia.

LLIBRE DEL RESIDENT

És el registre individual d'activitats assistencials, docents i investigadores que evidencien el procés d'aprenentatge del resident. És obligatori.

El llibre del resident (LR) és un instrument d'avaluació juntament amb altres instruments de valoració del progrés competencial del resident. L'LR és propietat del resident, concebut per ajudar-lo a planificar i dirigir la formació, en el marc del Programa Nacional de l'Especialitat. És un instrument d'autoaprenentatge que ha d'afavorir la reflexió individual i conjunta amb el tutor per millorar les activitats del resident durant cada any formatiu. Es complementa amb un Currículum Vitae de cada resident i/o una memòria elaborada pel resident resultat de la reflexió sobre el seu procés d'aprenentatge.

Guia per al llibre del resident

- Activitat assistencial

Rotació, nº pacients atesos i grau de responsabilitat, nº Procediments realitzats, nº de pacients de consultes externes amb diagnòstics principals.

- Activitat docent

Sessions clíniques generals: núm. de SCG assistides i presentades, Sessions del servei, Sessions bibliogràfiques, Altres: radiològiques, clíniques, Cursos rebuts, participació en cursos.

- Activitat investigadora

PROJECTES D'INVESTIGACIÓ: títol de projecte, investigador principal, finançament, Tesis doctorals, Beques o ajuts, Comunicacions en reunions científiques i congressos amb ordre d'autors, títol, nom reunió i data i lloc, publicacions.

Calendari de rotacions

Any	Rotació	Durada mesos	Dispositiu on es realitza
R1	Rehabilitació general	2	Althaia
	Medicina interna	2	Althaia
	Traumatologia	2	Althaia
	Reumatologia	1	Althaia
	Pneumologia	1	Althaia
	Cardiologia	1	Althaia
	Neurologia	2	Althaia
R2	Rehabilitació musculoesquelètica i medicina física	3	Althaia
	Rehabilitació sòl pelvià	2	Althaia
	Ortopròtesis i amputats	2	Althaia
	Rehabilitació neurològica i dany cerebral	2	Althaia
	Rehabilitació vestibular	1	Althaia
	Atenció Primària	1	UDM d'AFyC CC (EAP Manresa 3)
R3	Rehabilitació vascular i limfedema	1	Althaia
	Rehabilitació hospitalària i del pacient immobilitzat	2	Althaia
	Rehabilitació facial i ATM	1	Althaia
	Rehabilitació geriàtrica	2	Althaia

	Lesionats medul·lars	2	Hospital Vall Hebron
	Foniatría i logopèdia	2	Hospital Vall Hebron
	Clínica del Dolor	1	Althaia
R4	Rehabilitació infantil	2	HSJD Barcelona
	Rotació externa voluntària	2	A triar
	Rehabilitació àlgies vertebrals/Medicina ortopèdica i manual	3	Althaia
	Radiodiagnòstic	1	Althaia
	Rehabilitació esportiva	1	Althaia
	Rehabilitació cardiorespiratòria	2	HUMT

HSJD: Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona

HUMT: Hospital Universitari Mútua de Terrassa

Objectius específics

PRIMER ANY DE RESIDÈNCIA

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ GENERAL

Durada: 2 mesos

A Althaia.

Objectiu general

Primera presa de contacte amb el servei de rehabilitació i les diferents subespecialitats.

Objectius competencials

Adquirir els coneixements bàsics de l'especialitat

Adquirir la metodologia del procés assistencial en rehabilitació.

Conèixer i saber fer l'exploració bàsica de rehabilitació.

Conèixer l'organització del servei i la dinàmica de treball del servei.

Realitzar una història clínica correcta.

Metodologia

- Acolliment del resident a l'especialitat.
- Activitat assistencial a l'hospital, centre sociosanitari, consulta externa de l'hospital i Primària, sempre amb un adjunt de referència.
- Assistència i participació a les sessions clíniques del servei. La supervisió serà total decreixent: el resident haurà de comentar els pacients amb un adjunt de referència i els informes els signaran tots dos (el resident i el metge adjunt que l'hagi supervisat), però el resident assumirà graus de responsabilitat progressiva amb supervisió decreixent a mesura que avança al programa formatiu.

ROTACIÓ: MEDICINA INTERNA

Durada: 2 mesos.

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat sobretot tributàries de tractament posterior de rehabilitació, fer entrevista clínica, exploracions, tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Reconeixement de síndromes geriàtriques.

Valoració situació funcional mitjançant escales.

Ús de neurolèptics.

Tractament del restrenyiment.

Efectes adversos dels fàrmacs al pacient geriàtrics.

Coneixement de recursos socio-sanitaris a l'alta.

Participar en equip multidisciplinar.

Metodologia

- Realitzar l'entrevista clínica incloent-hi la valoració de l'estat funcional, mental i entorn social.
- Saber indicar les exploracions complementàries bàsiques (analítiques, Rx, ECG) adequades a cada cas, i saber interpretar-ne els resultats.
- Poder elaborar un judici clínic diagnòstic de presumpció i saber plantejar opcions terapèutiques.

ROTACIÓ: CIRURGIA ORTOPÈDICA I TRAUMATOLOGIA

Durada: 2 mesos

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat sobretot tributàries de tractament posterior de rehabilitació, exploracions i tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Coneixements d'anatomia osteoarticular i diagnòstic.

Coneixement de les indicacions de cirurgia.

Conèixer l'exploració i el tractament de l'aparell locomotor no quirúrgic.

Coneixement de les indicacions de càrrega i descàrrega d'una extremitat.

Coneixements radiològics i indicacions de proves complementàries.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient ingressat a Cirurgia Ortopèdica i traumatologia i establiment d'un diagnòstic i un pla terapèutic, tutelat pels metges de la planta.
- Realització de la història clínica del pacient visitat a la consulta externa de Cirurgia Ortopèdica i traumatologia i establiment d'un diagnòstic, un pla terapèutic i un pla de seguiment, tutelat pels metges de la planta.
- Valoració radiològica de la patologia osteoarticular normal i patològica amb supervisió decreixent.
- Coneixement de les patologies traumatològiques que requereixen tractament rehabilitador, així com de la mitjana del temps d'immobilització i del temps de descàrrega de les fractures principals.
- Participació a les guàrdies de Cirurgia Ortopèdica i traumatologia (des de l'inici de la rotació per Cirurgia Ortopèdica i traumatologia fins al final de la residència). El resident es fa càrrec de la patologia traumàtica no quirúrgica.
- Assistència i participació a les sessions clíniques de Cirurgia Ortopèdica i traumatologia.

La supervisió serà total decreixent.

ROTACIÓ: SERVEI REUMATOLOGIA

Durada: 1 mes

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat sobretot tributàries de tractament posterior de rehabilitació, exploracions i tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Conèixer les malalties reumàtiques més freqüents.

Aprendre l'exploració i el diagnòstic de malalties reumatològiques més freqüents.

Aprendre les infiltracions a la patologia de l'aparell locomotor: indicacions i tècnica.

Aprendre l'ús de l'ecograf en el diagnòstic, el seguiment o les infiltracions.

Conèixer les indicacions del tractament rehabilitador en la patologia reumàtica.

Metodologia

- Realització de la història clínica i exploració del pacient amb una malaltia reumàtica.
- Derivació al servei de Rehabilitació quan estigui indicat.
- Prescripció d'ortosis i ajuts tècnics.
- Utilització de l'ecograf per al diagnòstic i el seguiment de lesions de l'aparell locomotor.
- Infiltracions eco guiades o no, en patologia osteoarticular.

El resident serà tutelat per un metge adjunt amb una supervisió decreixent.

ROTACIÓ: NEUMOLOGIA

Durada: 1 mes

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat sobretot tributàries de tractament posterior de rehabilitació, exploracions i tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Saber fer una història pneumològica correcta.

Saber fer una exploració física correcta.

Saber fer un tractament correcte de la patologia respiratòria en fase aguda.

Conèixer les exploracions complementàries més freqüents en pneumologia.

Conèixer/saber interpretar les proves de funció respiratòria.

Conèixer les patologies subsidiàries de rehabilitació respiratòria.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient ingressat a Pneumologia i establiment d'un diagnòstic i un pla terapèutic, tutelat pels metges de la planta.
- Participació a les guàrdies de Medicina Interna.
- Assistència i participació a les sessions clíniques de Pneumologia. La supervisió serà total decreixent.

ROTACIÓ: CARDIOLOGIA

Durada: 1 mes

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat sobretot tributàries de tractament posterior de rehabilitació, exploracions i tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Saber fer una història cardiològica correcta.

Saber fer una exploració física correcta.

Saber fer un tractament correcte de la patologia cardiològica en fase aguda.

Conèixer la indicació i el rendiment de les proves complementàries principals: laboratori, radiològiques, electrocardiografia estàndard i holter, MAPA, AMPA, ecocardiografia, proves d'esforç, estudis electrofisiològics i cateterisme cardíac.

Conèixer les patologies subsidiàries de RHB cardíaca.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient ingressat a Cardiologia i establiment d'un diagnòstic i pla terapèutic, tutelat pels metges de la planta.
- Participació a les guàrdies de Medicina Interna.
- Assistència i participació a les sessions clíniques de Cardiologia. La supervisió serà total decreixent.

ROTACIÓ: NEUROLOGIA

Durada: 2 mesos

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat sobretot tributàries de tractament posterior de rehabilitació, exploracions i tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Saber fer una història clínica neurològica correcta.

Saber fer una exploració física correcta.

Conèixer les proves complementàries necessàries per arribar a un diagnòstic.

Conèixer el tractament bàsic de les malalties neurològiques més freqüents.

Conèixer les indicacions de l'estudi neurofisiològic.

Saber interpretar els resultats de l'estudi neurofisiològic.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient ingressat a Neurologia i establiment d'un diagnòstic i un pla terapèutic, tutelat pels metges de la planta.
- Realització de la història clínica del pacient visitat a la consulta externa de Neurologia i establiment d'un diagnòstic, un pla terapèutic i un pla de seguiment, tutelat pels metges de la planta.
- Assistència a la realització de proves electrofisiològiques, per aprendre'n la indicació, interpretar-ne els resultats i establir pronòstics de recuperació d'una lesió.
- Assistència i participació a les sessions clíniques de Neurologia. La supervisió serà total decreixent.

SEGON ANY DE RESIDÈNCIA

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ MUSCUL ESQUELÈTICA I MEDICINA FÍSICA.

Durada: equivalent a 3 mesos (1d/set 7m i 2d/set 3m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització de la història clínica, exploració, diagnòstic i prescripció del tractament dels pacients amb patologia múscul esquelètica.

Objectius competencials

Aprendre l'anatomia osteoarticular, la patologia osteoarticular més freqüent i el seu diagnòstic.

Conèixer la radiologia normal i patològica de les lesions més freqüents de l'aparell locomotor.

Conèixer l'exploració i el tractament de la patologia de l'aparell locomotor no quirúrgica.

Conèixer les indicacions de les proves complementàries en patologia osteoarticular.

Conèixer les lesions musculoesquelètiques i de nervi perifèric traumàtiques.

Aprendre el tractament rehabilitador de les lesions musculoesquelètiques i de nervi perifèric.

Aprendre les infiltracions a la patologia de l'aparell locomotor: indicacions i tècnica.

Aprendre l'ús de l'ecògraf en el diagnòstic, el seguiment o les infiltracions.

Conèixer la indicació quirúrgica de la patologia osteoarticular.

Metodologia

- Realització de la història clínica, exploració, diagnòstic i prescripció del tractament dels pacients amb patologia traumàtica, tant a primària com a l'hospital amb els pacients ingressats.
- Realització correcta de les derivacions perquè el tractament rehabilitador del pacient no quedi interromput en rebre l'alta hospitalària.
- Realització d'ecografies i proves de força amb dinamometria isocinètica amb electromiografia de superfície o sense com a mètode diagnòstic i d'avaluació.

El resident, a partir del tercer mes de R2, ha de ser capaç de valorar ell sol un pacient amb patologia osteoarticular, tant si està ingressat a l'hospital com a l'àmbit ambulatori, establir uns objectius de tractament rehabilitador i prescriure un tractament. A la patologia no complexa podrà fer-ne també el seguiment fins a l'alta.

A partir de R3, el resident també farà el seguiment de tots els pacients, tot i que tindrà un metge adjunt de referència per comentar els casos més complexos.

ROTACIÓ: UNITAT DE REHABILITACIÓ SÒL PÈLVIC

Durada: equivalent a 2 mesos (2,5d/set 4m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització de la història clínica, exploració, diagnòstic i prescripció del tractament dels pacients amb patologia del sòl pelvià.

Objectius competencials

Conèixer l'anatomia del sòl pelvià.

Conèixer la fisiopatologia de la incontinència urinària femenina i masculina.

Conèixer els tipus d'incontinència i el grau de severitat (escales de valoració).

Conèixer el tractament conservador de la incontinència.

Conèixer indicacions de realització de tractaments invasius (infiltracions pg, cicatrius, ...).

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient amb incontinència urinària.
- Control de pacients amb incontinència urinària, amb tractament no quirúrgic, a nivell de primària.
- Realitzar infiltracions

El resident serà tutelat per un metge adjunt amb una supervisió decreixent.

ROTACIÓ: ORTOPRÒTESIS I AMPUTATS

Durada: equivalent a 2 mesos (2d/set 2m i 1d/set 7m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador del pacient amputat, així com conèixer els diferents tipus de pròtesis i components amb la millor indicació.

Objectius competencials

Conèixer els nivells d'amputació, la rehabilitació a la fase preprotèsica, el tractament del monyó i les indicacions de protetització.

Conèixer els diferents components d'una pròtesi. Prescripció de pròtesis.

Adquirir habilitats a la prescripció d'ortosis: indicacions, protocols, etc.

Metodologia

- Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador del pacient amputat.
- Desestimació de la protètzació quan no està indicada.
- Correcta prescripció de les pròtesis.
- Seguiment del pacient amputat.

La supervisió serà total decreixent, de manera que el resident, quan acabi la rotació, sigui capaç de valorar un pacient amputat, determinar si es pot protètzar i indicar la pròtesi més adequada.

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ NEUROLÒGICA I DANY CEREBRAL (NEURORREHABILITACIÓ)

Durada: equivalent s 2 mesos (2d/set 6m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador del pacient neurològic.

Objectius competencials

Conèixer l'exploració i la semiologia clínica del pacient neurològic.

Conèixer les proves complementàries utilitzades en neurologia i les seues indicacions.

Conèixer el maneig dels pacients neurològics ingressats al servei de rehabilitació.

Conèixer el tractament rehabilitador de les patologies neurològiques més freqüents.

Conèixer les indicacions dels programes de rehabilitació intensiva .

Conèixer les indicacions de continuïtat del tractament rehabilitador als diferents nivells assistencials.

Aprendre el diagnòstic i el tractament de l'espasticitat. Infiltració amb toxina botulínica: tècnica i indicacions.

Metodologia

- Realització correcta de la història clínica, l'exploració i la valoració de les diferents discapacitats, establiment d'un pronòstic i prescripció d'un pla de tractament rehabilitador del pacient neurològic, tant a la fase aguda al pacient ingressat com a la fase subaguda a primària o al centre sociosanitari.
- Realització correcta de les derivacions perquè el pacient pugui continuar el tractament rehabilitador sense interrupcions quan canviï de nivell assistencial.
- Seguiment del pacient neurològic per prevenir complicacions.
- Avaluació i tractament (fisioterapèutic, farmacològic i/o infiltracions amb toxina botulínica) de l'espasticitat.
- Prescripció d'ortesis i ajuts tècnics.
- Valoració dels dèficits del llenguatge i de les alteracions cognitives.
- Valoració de la deglució.
- Control dels pacients amb dany cerebral en fase crònica a la consulta externa.

La supervisió serà total decreixent en funció de les característiques de cada resident.

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ VESTIBULAR

Durada: 1 mes (1d/set 5m)

A Althaia

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador en patologia vestibular i trastorns de l'equilibri.

Objectius competencials

Conèixer els trastorns de l'equilibri, l'exploració i el tractament.

Avaluar els trastorns de l'equilibri amb exploracions complementàries.

Realitzar un diagnòstic diferencial correctament.

Metodologia

- Realitzar una història clínica i una exploració física.
- Avaluació de les tècniques de diagnòstic complementari.
- Establir un pronòstic.
- Realitzar una prescripció de tractament mèdic, indicacions de tractament de rehabilitació i derivació a altres especialistes.

La supervisió serà total decreixent.

ROTACIÓ: ATENCIÓ PRIMÀRIA

Durada: 1 mes

Dispositiu: UDM d'AFyC Catalunya Central (EAP Manresa 3)

Objectiu general: el resident adquirirà, sota la supervisió de l'adjunt, coneixements sobre les patologies més freqüents a primària.

Objectius competencials:

Introducció a la patologia més prevalent en atenció primària (patologia musculoesquelètica, MPOC, cardiopatia isquèmica, demències, Sd depressiu...).

Ampliar la formació en la relació mèdica pacient, en la faceta preventiva i assistencial (individu, família i comunitat amb un enfocament biopsicosocial).

Maneig del pacient pluripatològic.

Coneixement d'adequació terapèutica en pacients geriàtrics.

Coneixement de la coordinació entre diferents nivells assistencials (Primària, Urgències, Hospitalització).

Introducció a l'atenció integral multidisciplinària del pacient (metge, infermera, Treballadora Social).

Coneixement de les guies essencials a Primària (Guia SEMFyC).

Indicació de proves complementàries amb criteris de gestió responsable de recursos.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient visitat al centre d'atenció primària i establiment d'un diagnòstic, pla terapèutic i pla de seguiment.
- Saber informar adequadament el pacient i els familiars.
- Ser capaç de fer les visites d'urgències a l'ambulatori.

La supervisió serà total decreixent.

TERCER ANY DE RESIDÈNCIA

ROTACIÓ: UNITAT DE REHABILITACIÓ VASCULAR I DE LIMFEDEMA

Durada: equivalent a 1 mes (1d/set 6m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador del pacient amb patologia limfàtica, així com conèixer els diferents tipus d'ortesis.

Objectius competencials

Conèixer la patologia del limfedema-lipedema: fisiologia i fisiopatologia.

Conèixer les mesures de prevenció de la limfedema.

Valoració clínica de la limfedema. Estadificació per circometria i gravetat.

Valoració de proves d'imatge en patologia limfàtica: limfogammagrafia isotòpica. Nocions a TC, RM i ecografia.

Conèixer el diagnòstic i el tractament rehabilitador de la limfedema i lipedema.

Conèixer les complicacions i el tractament de la limfedema.

Conèixer indicacions, objectius i teràpies en el tractament de la limfedema (drenatge limfàtic, pressoteràpia, embenat multicapa).

Conèixer la prescripció ortoprotèsica en patologia vascular perifèrica.

Infiltració de parts toves en cirurgia reconstructiva mamària. Teràpia neural i infiltració de toxina botulínica.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient amb una limfadenectomia i/o mastectomia. Valoració del pacient ingressat, pauta de tractament, mesures de prevenció de la limfedema, pauta de tractament i circuit per a la derivació a Primària.
- Realització de la història clínica del pacient visitat al centre d'atenció primària i establiment d'un diagnòstic, un pla terapèutic i un pla de seguiment.

El resident serà tutelat per un metge adjunt amb una supervisió decreixent.

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ HOSPITALÀRIA I DEL PACIENT IMMOBILITZAT.

Durada : equivalent a 2 mesos (1d/set 3m i 2d/set 3m)

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer els efectes de la immobilització, la prevenció, el diagnòstic de patologies associades i el seu tractament.

Objectius competencials

Conèixer els efectes de la immobilització perllongada en patologies greus.

Conèixer la prevenció dels efectes de la immobilització.

Conèixer els tractaments dels efectes de la immobilització.

Conèixer la Síndrome Post-UCI.

Conèixer els criteris d'estabilitat clínica per iniciar tractament rehabilitador.

Metodologia

- Treballar de forma multidisciplinària en la prevenció i el maneig de la síndrome post UCI especialment en l'àmbit de la rehabilitació.
- Desenvolupar recomanacions basades en l'evidència en relació amb la mobilització primerenca, la comunicació del malalt intubat i els trastorns de la deglució en els pacients crítics.
- Prescripció de tractament de rehabilitació en el context hospitalari de diferents patologies (neurològiques, cardíaques, pulmonars, traumatològiques...).

ROTACIÓ: PARÀLISI FACIAL I DISFUNCIÓ ATM

Durada : equivalent a 1 mes (1d/set 6m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador en el pacient amb patologia nervi facial i disfunció de l'articulació temporomandibular (ATM).

Objectius competencials

Conèixer l'anatomia i la fisiopatologia del nervi facial.

Realitzar diagnòstic diferencial de la paràlisi facial central o perifèrica.

Conèixer l'etiologia de la paràlisi facial.

Conèixer les tècniques de diagnòstic complementari (electrofisiologia i tècniques d'imatge), com l'evolució i les complicacions.

Conèixer l'anatomia i la fisiopatologia de l'ATM.

Conèixer l'exploració física de l'ATM.

Tècniques diagnòstiques complementàries: RX simple, OPG, TC, RM.

Realitzar un diagnòstic diferencial de la disfunció d'ATM.

Indicació de tractament mèdico-rehabilitador tant a la paràlisi facial com per a la disfunció de l'ATM: fisioteràpia, infiltració de toxina botulínica, tècniques miofascials (Punció seca, mesoteràpia) o indicacions quirúrgiques.

Conèixer les diferents escales de valoració.

Metodologia

- Realitzar una història clínica i una exploració física.
- Avaluació de les tècniques de diagnòstic complementari.
- Establir un pronòstic.
- Realitzar una prescripció de tractament mèdic, indicacions de tractament de rehabilitació, realitzar infiltracions, tècniques miofascials i tapping.

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ GERIÀTRICA

Durada: equivalent a 2 mesos (1d7set 3m i 2d/set 3m)

A Althaia.

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament mèdic i rehabilitador en el pacient ingressat en centre sociosanitari.

Objectius competencials

Conèixer les característiques bàsiques del pacient geriàtric.

Conèixer les patologies més freqüents dels pacients ingressats al sociosanitari.

Conèixer les indicacions del tractament rehabilitador de les patologies més freqüents del sociosanitari.

Conèixer els protocols de RHB Intensiva del sociosanitari i la seua indicació.

Conèixer les diferents àrees del sociosanitari i les seues indicacions (Convalescència/ Llargada/ Hospital de dia).

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient geriàtric amb diferents patologies que provoquen una pèrdua funcional.
- Valoració d'indicació de tractament rehabilitador al pacient geriàtric.
- Prescripció del tractament rehabilitador i control de l'evolució dels pacients.
- Indicació i prescripció d'ortesis i ajuts tècnics.

La supervisió serà decreixent.

ROTACIÓ: UNITAT DE LESIONATS MEDULARS (HOSPITAL VALL D'HEBRON)

Durada : 2 mesos

A l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona.

Objectiu general

Maneig del pacient lesionat medul·lar des d'urgències, ingrés hospitalari d'aguts i maneig posterior a consultes externes. **Objectius competencials**

Conèixer de forma sistemàtica i reglada l'exploració neurològica del pacient amb una lesió medul·lar.

Conèixer la clínica de la lesió medul·lar i les complicacions més freqüents (sexualitat, intestí neurogen, úlceres per pressió, problemes respiratoris, disfàgia...).

Conèixer el maneig del pacient amb lesió medul·lar en fase aguda i crònica.

Conèixer la reeducació esfinteriana del pacient amb lesió medul·lar.

Conèixer les ajudes tècniques i les ortesis necessàries segons el nivell de lesió medul·lar (AFO, KAFO, HKAFO) amb la seva aplicació i les seves limitacions.

Conèixer les tècniques preventives d'úlceres per pressió (UPP) amb mitjanes de pressió del coixí.

Conèixer les escales actuals de valoració funcional del pacient amb lesió medul·lar.

Metodologia

- Realització de la història clínica i exploració física del pacient amb lesió medul·lar, tant a la fase aguda com a la subaguda o crònica.
- Maneig del pacient ingressat amb lesió medul·lar aguda i de les complicacions. Maneig de sistemes de ventilació, suport respiratori i tècniques de fisioteràpia respiratòria.
- Maneig del pacient crònic i les seves complicacions:
 - Úlcera per pressió: tractament i indicació quirúrgica.
 - Tractar les complicacions: siringomièlia, fractures, dolor, infeccions, disreflèxia autònoma, etc.
- Maneig de l'afectació de l'intestí i alteracions en l'evacuació amb les mesures actuals per al maneig, farmacològica i amb sistemes d'irrigació.
- Conèixer i manejar proves de diagnòstic de disfàgia (VFS, FES) i saber implantar el tractament inicial.
- Prescripció del tractament rehabilitador i control de l'evolució dels pacients.
- Aprofundir en l'aplicació de l'examen de l'aparell urinari dirigit al lesionat medul·lar amb sistemes de mesura de la micció, fluxometria i urodinàmia, metodologia de recollida de l'orina i les tècniques més habituals de buidament de la bufeta.
- Control dels pacients en fase crònica a la consulta externa. La supervisió serà total al principi i posteriorment decreixent.

- Familiaritzar-se amb les escales validades (funcionals, de dolor, de bufeta, de disautonomia, de mielopatia, de sexualitat, d'espasticitat, respiratòries...).

ROTACIÓ: FONIATRIA I LOGOPÈDIA (HOSPITAL VALL D'HEBRON).

Durada : 2 mesos

A l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona.

Objectiu general

Conèixer les diferents patologies que s'atenen a la unitat, exploracions, tractaments, així com el seu seguiment.

Objectius competencials

Conèixer de forma bàsica el desenvolupament normal del llenguatge infantil i les característiques de la comunicació en els adults.

Conèixer de forma general les diferents patologies que s'atenen en una unitat de Foniatria i Logopèdia: trastorns del llenguatge infantil, disfonies, disglòssies, dislàlies, afàsies, disàtries, trastorns de la lectoescriptura, alexies, disfàgies, disfèmies...

Conèixer els criteris de derivació a un especialista en Foniatria: quan, quines patologies, quina informació imprescindible cal donar, quines possibilitats terapèutiques hi ha.

Conèixer els mètodes més usuals d'exploració clínica dels trastorns de la comunicació i deglució en nens i adults i saber interpretar les troballes fonamentals.

Conèixer els mètodes més usuals d'exploració instrumental de la patologia foniàtrica i saber interpretar els informes realitzats per l'especialista.

Conèixer l'àmbit clínic i terapèutic d'un logopeda com a integrant d'un equip pluri i interdisciplinari en un servei de rehabilitació.

Saber fer una avaluació, determinar el pronòstic i fer l'orientació terapèutica de la patologia foniàtrica més freqüent compartida amb la Medicina de Rehabilitació .

Metodologia

- Identificar i diagnosticar els quadres patològics propis de l'activitat foniàtrica: disfonies, afàsies, disàtries, trastorns del llenguatge infantil, hipoacúsies, dislàlies, disfàgies, en el context dels pacients de rehabilitació.
- Realitzar una derivació correcta a un servei de Foniatria i Logopèdia, quan hi hagi una sospita d'alteració de la comunicació i/o la deglució en la seva pràctica clínica com a metge rehabilitador.

- Realitzar les primeres visites de les patologies més properes a la seva formació i a la patologia de Rehabilitació.
- Administrar els tests d'avaluació i diagnòstic del llenguatge, deglució i articulació en aquests mateixos pacients.
- Realitzar tests clínics de cribratge de la disfàgia, interpretar les troballes i realitzar una prescripció d'exploració instrumental i de tractament adequats als dèficits detectats.
- Realitzar i interpretar les exploracions instrumentals de la disfàgia: Fibroendoscòpia de la deglució i Videofluoroscòpia, i prescriure l'opció terapèutica més adequada, en funció de les troballes clíniques i els recursos disponibles.

ROTACIÓ: CLÍNICA DEL DOLOR

Durada: 1 mes

A Althaia.

Objectiu general

Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament mèdic i intervencionista en el pacient amb dolor crònic.

Objectius competencials

Conèixer la fisiopatologia del dolor crònic.

Aprendre el maneig farmacològic del dolor agut i crònic.

Conèixer diferents tècniques d'infiltració, bloquejos nerviosos, radiofreqüència i les seues indicacions.

Metodologia

- Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament farmacològic i rehabilitador del pacient amb dolor crònic.
- Realització de tècniques intervencionistes per al tractament del dolor: infiltracions, bloquejos nerviosos, radiofreqüència etc.

La supervisió serà total decreixent.

QUART ANY DE RESIDÈNCIA

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ INFANTIL

Durada: 2 mesos

A l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona a Esplugues de Llobregat.

Objectiu general

Conèixer les patologies, els mitjans diagnòstics i els terapèutics en patologia infantil des del punt de vista del metge rehabilitador.

Objectius competencials

Conèixer el desenvolupament psicomotor normal i patològic.

Conèixer les alteracions ortopèdiques pediàtriques.

Conèixer les patologies pediàtriques subsidiàries de tractament de rehabilitació (respiratòries, oncològiques, reumàtiques, etc.).

Aprendre l'abordatge integral de la patologia neurologia a l'edat pediàtrica.

Metodologia

- Realització d'una història clínica correcta, exploració, valoració i prescripció del tractament rehabilitador del pacient pediàtric.
- Prescripció d'ortosis i ajuts tècnics.
- Coordinació del tractament rehabilitador i informació als professionals que intervenen a les escoles, etc.

La supervisió serà total decreixent.

ROTACIÓ VOLUNTÀRIA

Durada: 2 mesos

Quan el resident està finalitzant gairebé la seva formació se li ofereix la possibilitat de fer una rotació voluntària de 2 mesos per cobrir de manera més profunda l'orientació professional que hagi adquirit de resident. Es tracta d'aportar una formació més específica en àrees concretes i una experiència vital. Les rotacions voluntàries es podrien fer en un centre nacional d'excel·lència o en un centre estranger.

Rotacions externes. Tot i que el programa formatiu no el contempla, hi ha la possibilitat de fer rotacions externes segons la normativa del Reial decret 1146/2006 (BOE de 7 d'octubre del 2006), sempre que el resident ho justifiqui adequadament (interès personal específic per la patologia concreta i lloc acreditat i de reconeixement nacional o internacional) i que el cap de servei i el tutor ho considerin adequat per a la formació del resident, tenint en compte la seva actitud amb el servei, la seva adquisició de les competències i habilitats esperades segons el programa de formació i la seva participació a l'activitat formativa i investigadora del servei.

ROTACIÓ: REHABILITACIÓ TRAUMATOLÒGICA, ÀLGIES VERTEBRALS I MEDICINA ORTOPÈDICA I MANUAL /CREMATS

Durada: 3 mesos

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer la patologia general derivada a un servei de rehabilitació (i per la prevalença de patologia de raquis) i els tractaments.

Objectius competencials

Conèixer els diferents nivells assistencials i com estan connectats a nivell de rehabilitació.

Conèixer els procediments de fisioteràpia i els de teràpia ocupacional. Les indicacions i les contraindicacions.

Conèixer les patologies subsidiàries d'entrada directa al gimnàs i els seus protocols Conèixer l'exploració, el diagnòstic i el tractament de la patologia columna vertebral i traumatològiques.

Conèixer la patologia osteoarticular més freqüent i el tractament rehabilitador.

Conèixer els efectes de l'activitat física en la salut Conèixer la cifoscoliosi: exploració, diagnòstic, seguiment i indicació de tractament amb ortesis.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient remés a Rehabilitació consultes externes generals.
- Prescripció del tractament rehabilitador i control de l'evolució dels pacients que segueixen tractament rehabilitador, ja sigui ambulatori o domiciliari.
- Adquirir habilitats a la prescripció d'ortesis: indicacions, protocols, etc.
- Realització correcta de les derivacions corresponents des de l'hospital o centre sociosanitari al nivell assistencial adequat, per assegurar la continuïtat assistencial.

- Participació en programes de tractament educacionals multidisciplinaris en col·laboració amb els metges de Primària.
- Prescripció ortoprotèsica quan calgui.

Els pacients cremats, en general, es veuen a Atenció Primària, derivats de centres d'atenció a unitats de grans cremats perquè resideixen a la nostra àrea d'influència. de formació.

La supervisió serà total decreixent fins al tercer mes de R2, quan el resident podrà afrontar ell sol aquesta patologia fins al final de la residència, tenint un metge adjunt de referència a qui podrà consultar els dubtes.

ROTACIÓ: RADIODIAGNÒSTIC

Durada: 1 mes

A Althaia.

Objectiu general

Adquirir els coneixements bàsics en radiodiagnòstic, les indicacions i la interpretació en la patologia més freqüent tractada en un servei de rehabilitació.

Objectius competencials

Adquirir els coneixements essencials de radiodiagnòstic (RMN, TAC, Ecografia).

Conèixer les indicacions d'estudi de cada tècnica radiològica.

Reconèixer imatges normals i patològiques de RMN cerebrals, raquis, espatlla i genoll, TAC cerebrals, ecografies d' espatlla, etc.

Metodologia

- Assistència a la realització i interpretació de les diferents exploracions de radiodiagnòstic, per aprendre com es fan i com cal interpretar-les.

La supervisió serà total decreixent.

ROTACIÓ: UNITAT DE REHABILITACIÓ ESPORTIVA

Durada: 1 mes

A Althaia.

Objectiu general

Conèixer les lesions esportives tributàries de tractament rehabilitador i el seguiment.

Objectius competencials

Conèixer les lesions esportives més freqüents

Aprendre l'ús de l'ecògraf en el diagnòstic i el seguiment de les lesions esportives Conèixer les infiltracions aparell locomotor. Indicacions i tècnica.

Conèixer l'ús del dinamòmetre isocinètic en la valoració de la força. Indicació i tècnica.

Conèixer el tractament rehabilitador de les lesions esportives.

Metodologia

- Realització de la història clínica del pacient amb lesions esportives i les seues exploracions complementàries.
- Prescripció del tractament rehabilitador adequat a la lesió que presenta el pacient i l'establiment d'un pronòstic funcional.
- Realització d'ecografies i infiltracions ecoguiades.

El resident serà tutelat per un metge adjunt amb una supervisió decreixent.

ROTACIÓ: UNITAT DE REHABILITACIÓ. CARDIORESPIRATÒRIA

Durada: 2 mesos

Al Hospital Universitari Mútua Terrassa.

Objectiu general

Conèixer la patologia cardíaca i respiratòria susceptible de rehabilitació, valoracions i tractaments.

Objectius competencials

Conèixer la patologia cardíaca i Respiratòria susceptible de rehabilitació.

Conèixer l'electrocardiograma normal i patològic, arrítmies.

Aprendre l'avaluació clínica i funcional del pacient amb patologia cardíaca i respiratòria.

Conèixer i interpretar l'ergometria submàxima.

Aprendre la prescripció d'un programa de rehabilitació cardíaca individualitzat basat en els resultats de l'ergometria.

Conèixer els criteris de la rehabilitació Respiratòria Conèixer els programes d'entrenament a l'esforç.

Conèixer i interpretar les proves de funció respiratòria.

Aprendre la prescripció d'un programa d'entrenament a l'esforç en patologia respiratòria crònica.

Metodologia

- Valoració del pacient ingressat a l'hospital per veure si és candidat a entrar a un programa de rehabilitació cardíaca.
- Realització de la història clínica i exploració del pacient cardíopata.

Atenció continuada/ guàrdies

Els objectius principals són establir, mantenir i concloure una relació assistencial i terapèutica adequada a l'àrea d'urgències mèdiques i traumatologia.

Totes les guàrdies es faran amb un adjunt de presència física.

Durant el període de R1, els residents faran 4 guàrdies al mes a urgències de medicina.

De R2 a R4 faran 4 guàrdies al mes al Servei d'Urgències de Traumatologia.

Els anys de residència, els metges residents combinen la tasca professional en els diferents serveis per on estan rotant amb jornades d'atenció continuada a l'àrea de Medicina Interna i Traumatologia.

Totes aquestes guàrdies seran a Althaia.

L'àrea mèdica del Servei d'urgències es divideix en diferents nivells d'atenció segons el tipus de malaltia i la gravetat del pacient. A cadascun d'ells hi ha metges adjunts de guàrdia presencial responsables de l'assistència dels pacients atesos al bloc que és assignat al principi de la guàrdia. Els residents realitzaran guàrdies als diferents nivells adquirint responsabilitat a poc a poc al llarg de la seva formació.

El número obligatori de guàrdies és de 4 al mes (3 laborables i un cap de setmana o festiu), encara que voluntàriament es poden arribar a fer fins a 6 en un mes.

Idealment el resident ha de fer guàrdies seguint l'esquema:

- Resident de primer any
 - 4 guàrdies a urgències amb atenció als pacients amb patologia més lleu (bloc A) els primers mesos i de major gravetat (bloc C) els darrers.
- Resident de segon, tercer i quart any
 - 4 guàrdies a urgències de traumatologia.

Pla de Formació Transversal (PFT)

La part central de la formació dels especialistes són el coneixement i les habilitats de cadascuna de les especialitats. Però només això, tot i ser fonamental i essencial, no permet definir què hauria de ser i allò que la societat espera d'un metge del segle XXI. Perquè, en part, hi ha una definició de la manca i la formació humanística, l'ètica de la professió, les tècniques de comunicació, la investigació mèdica i les eines per a la gestió de l'atenció.

Tots aquests aspectes comuns a qualsevol de les especialitats també són importants en el fons de futurs especialistes i moltes vegades són les que ens permeten establir la diferència entre els bons tècnics i els professionals excel·lents.

Els arguments per a la inclusió d'aquests temes a la formació d'especialistes són diversos:

1. Canvis en el rol mèdic-pacient:

- Es preval la defensa dels drets i l'autonomia del pacient (carta de drets i obligacions del pacient).
- La població té més accés a la informació mèdica i augmenta la seva capacitat d'entendre i per tant de decisió.

2. Canvis demogràfics que condueixen a una certa manca de coneixement de la realitat social dels immigrants (cultura, idioma, religió, experiència de la malaltia, etcètera...). Això els fa més vulnerables a l'especialista, en posar en evidència la manca de tècniques de comunicació explícita.

3. Llei 44/2003, de 21 de novembre d'ordenació de les professions sanitàries.

- Aquesta llei a l'article 5 paràgraf 1, c ressalta l'obligació del professional a tenir cura dels aspectes ètics de respecte envers el pacient i que com a resultat d'una bona comunicació ha de ser capaç, aquest últim, de prendre decisions sobre la seva salut.
- La mateixa llei al mateix article, al paràgraf 1, b, diu que el professional té el deure de fer ús racional dels recursos diagnòstics i terapèutics. En definitiva, ha de conèixer la dimensió econòmica de la infra o suprautilització o el mal ús dels recursos que té disponibles.

El programa de formació transversal (PFT) té la voluntat d'oferir formació complementària en temes rellevants a la pràctica clínica diària, que no estan inclosos en la formació de pregrau ni s'ofereixen habitualment en cursos de postgrau ni màsters.

No pretén ser una formació exhaustiva en cap aspecte, sinó assegurar la capacitat bàsica a cadascuna de les àrees, que després cada hospital o cada especialista podran anar completant.

En definitiva, no es tracta de matèries complementàries o opcionals, sinó de coneixements i habilitats generals, comuns en totes les especialitats i exigibles a qualsevol professional que vulgui respondre a les expectatives que hi ha posat la societat.

Aquest document inclou la formació a la comarca del Bages de metges residents, tant a l'àmbit de l'atenció hospitalària com en atenció primària. És destacable el fet que des del 1997 aquesta formació s'imparteix conjuntament entre les dues institucions involucrades, actualment: *Althaia Xarxa Assistencial Universitària de Manresa* i l' *Institut Català de la Salut* (ICS). Ambdues institucions aporten recursos humans i materials per impartir les matèries del programa formatiu.

Les funcions de coordinació del programa són a càrrec del Dra. Laura Camps Vila, cap d'estudis de la *Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció Familiar i Comunitària de la Catalunya* de l'ICS, i el Dr. Ramon Santisteve Prat com a cap d'estudis de la Fundació Althaia amb la col·laboració indispensable dels responsables de cada curs.

Les activitats docents es duran a terme durant els quatre anys de residència i la metodologia de la formació serà tant amb la incorporació de coneixements teòrics com en forma de seminaris participatius de casos pràctics.

El PFT també inclou un programa de formació en el coneixement teòric centrat en la resolució de la patologia més prevalent atesa Urgències mèdiques d'adults, Pediatria i Traumatologia.

NORMES D'ASSISTÈNCIA

L'assistència és obligatòria per als residents de totes les especialitats.

L'assistència mínima s'ha fixat un 80%. Per als participants que superin aquest percentatge, els coordinadors de cada mòdul avaluaran juntament amb els professors, la suficiència de cada participant, segons els mecanismes avaluadors establerts.

PROGRAMA DOCENT

Mòdul Inicial (R1)	63 hores
• Jornada Formativa/Informativa.....	4 hores
• Formació sobre les TIC d'Althaia (ETM i ETF)	3 hores
• Formació sobre recursos Bibliogràfics/UpToDate.....	2 hores
• Urgències Mèdiques Adults.....	32 hores
• Curs d'Urgències a COT.....	8 hores
• Taller pràctic de sutures.....	2 hores
• Curs Autoformatiu de Radioprotecció CARAM	(virtual)
• Suport Vital Immediat (SVI).....	12 hores
Mòdul I (R1, als 5-6 mesos)	37 hores
• Curs d'Introducció a la Farmacologia General.....	13 hores
• Curs d'Habilitats comunicatives Sanitari-Pacient.....	11 hores
• Curs d'habilitats comunicatives interprofessionals.....	10 hores
• Formació en Seguretat del Pacient I.....	3 hores
Mòdul II (R2)	41 hores
• Curs Metodologia de recerca i bioestadística.....	32 hores
• Curs de Bioètica.....	8 hores
• Formació en Seguretat del Pacient II.....	1 hora
Mòdul Final (R5)	7 hores
• Novetats en Gestió Clínica.....	7 hores
TOTAL, HORES PFT.....	148 HORES

Altres aspectes de la formació

FORMACIÓ EXTERNA INDIVIDUAL

La Formació Externa Individual (FEI), es tracta d'una sèrie de formacions externes a Althaia que s'han de fer durant la residència. Aquestes estan definides per a cada any de residència i per a cada especialitat, i el finançament està cobert pel pressupost de Formació d'Althaia. La tramitació de les inscripcions s'ha de fer a través de Formació del Departament de RRHH, i no a través de Docència. El FEI actual és:

Any de residència	Nom de la formació
R1	Curs de formació a decidir conjuntament amb el tutor.
R2	Jornades (bianuals) d'actualització en pròtesis i ortesis (ORTOGRAMA) o Curs bianual de rehabilitació i Medicina Basada a l'Evidència en Rehabilitació (EVIGRA)
R3	Curs bianual de rehabilitació i Medicina Basada en l'Evidència en Rehabilitació (EVIGRA) o Jornades (bianuals) d'actualització en pròtesis i ortesis (ORTOGRAMA)
R4	Curs teòric pràctic de rehabilitació cardiorespiratòria SORECAR

Cursos i congressos opcionals que els residents poden acudir durant la residència:

- Curs de Formació Teoricopràctica en medicina física i rehabilitació (Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació)
- Jornades de la SCMFIR (Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació)
- Congrés SERMEF (Societat Espanyola de Rehabilitació i Medicina Física)
- Congrés SERI
- Congrés SEP
- Cursos d'infiltracions musculoesquelètiques
- Curs de rehabilitació a les deformitats del raquis
- ECOSERMEF 2.0, l'escola d'Ecografia de SERMEF, té com a objectiu crear una plataforma formativa de qualitat, acreditada i eficient al servei dels metges especialistes en Medicina Física i Rehabilitació i altres especialistes mèdics.

Participació en comissions i comitès

En l'últim any de rotació, segons la preferència del resident i guiat pel tutor, triarà una de les comissions o comitès hospitalaris existents on haurà d'assistir periòdicament i involucrar-se en les activitats, participant de les comissions, protocols i recomanacions que la faci. comissió. S'intentarà així promoure la participació del resident en aquelles tasques finalistes i organitzatives clíniques com estimular el coneixement i la incorporació a àmbits organitzatius hospitalaris, amb la possibilitat d'adquirir una experiència del desenvolupament habitual d'un hospital de cert nivell. Aquests coneixements han de servir per afavorir un millor coneixement del treball hospitalari multidisciplinari i facilitar una millor activitat professional en el futur com a metge especialista.

El resident també podrà formar part de la Comissió de Docència si mostra interès en aquest àmbit i obté el suport dels seus companys (elecció dels membres de manera periòdica).

Activitat de recerca

S'estimularà el resident per a la realització d'estudis que seran presentats als diferents congressos i reunions científiques de l'especialitat i en què el servei participa periòdicament. Es prioritzarà la presentació de treballs en congressos relacionats amb l'especialitat, així com en reunions científiques amb un mínim d'1-2 per any.

Des del primer any, assistiran a les sessions de la Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació i cursos que es consideren rellevants per a la seva formació i estiguin destinats als residents.

El resident serà observat i tant el tutor com la resta del servei valoraran les seves preferències professionals, per estimular les àrees d'interès mèdic, promoure estudis científics i avaluar els dos darrers anys de residència la possibilitat d'estendre aquest interès, ja sigui per rotació externa o per la pràctica d'activitat científica.

S'incentivarà els residents a participar activament en el desenvolupament de projectes de recerca i iniciar els cursos de Doctorat de Medicina, que poden culminar amb la realització d'una tesi doctoral.

Les activitats de recerca i l'assistència a cursos i congressos es registraran al llibre del resident.

Recomanacions de bibliografia bàsica

El Resident de Medicina de Medicina Física i Rehabilitació ha de manejar de forma regular la bibliografia recomanada següent:

Llibres

The Rehabilitation Specialist's handbook. Jules M Rothstein, Serge H Roy, Steven L Wolff. Editorial FA Davis

Physical Medicine and Rehabilitation. Braddon R et al. Saunders Editorial Saunders.

Essential of Physical Medicine and Rehabilitation. Walter Frontera, Julie K silver. Editorial Hanley And Belfus

Spinal Cord Medicine. Principles and Practice. Vernon W Lin et al. Editorial Demos Rehabilitation of the Spine. A practitioner manual, Craig Liebenson. Ed Lippincot Williams and Wilkins

Physical Rehabilitation: Assessment and Treatment. Susan B O'Sullivan, Thomas J Schmitz. Editorial FA Davis

Neurological Rehabilitation. Darcy A Umphred. Editorial Mosby

Exercise in Rehabilitation Medicine: Walter R Frontera. Editorial Humans Kinetics Atles of Orthoses and Assistive Devices. Bertram Golberg, John D Hsu. Editorial Mosby

Atlas of limb Prosthetics. John H Bowker, John W Michael. Editorial Mosby

Atlas of limb prosthetics. American Academy of Orthopaedic Surgeons Atles of Orthotics. American Academy of Orthopaedic Surgeons Ortesis i pròtesis de l'aparell locomotor. R. Viladot, O. Cohi, S. Clavell Physiotherapy for amputees. B. Engstrom, C. Van de Ven

Patologia del peu. Lelievre

The hand. NR Barr

Kapandji IA Quaderns de fisiologia articular. Ed Toray-Masson

Platja J. Guia pràctica d'electroteràpia. Ed Carin-Electromedicarin.

DeLisa JA Rehabilitation Medicine. Ed Lippincot-Raven.

Mumenthaler M. Patologia dels nervis perifèrics. Diagnòstic i tractament. Ed. Toray.

Brotzman SB Clinical Orthopaedic Rehabilitation. Ed. Mosby.
The facial nervi. Mark May

The facial palsies. Conen HG Beurskens

Manual SERMEF de Rehabilitació i Medicina Física. Ed. Panamericana.

Stroke Recovery & Rehabilitation. Stein. Ed. Donem Medica

Actualitzacions en Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia. AAOS

Physical Medicine and Rehabilitation Board Review. Cucurull. Ed. Donem

Revistes

Rehabilitació General

1. Rehabilitació (Madr)
2. American Journal Physical Medicine and Rehabilitation
3. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation
4. Physical Medicine and Rehabilitation Clinics of North America
5. Disability and Rehabilitation
6. European Journal of Physical Medicine and Rehabilitation
7. International Disability Studies
8. Journal of Sport Rehabilitation

Lesionats Medulars

1. Journal of Spinal Cord Medicine
2. Spinal Cord
3. Spine

Dany Cerebral

1. Stroke
2. Movement Disorders
3. Journal of Neurologic Rehabilitation
4. Journal of Neurotrauma
5. Brain Injury
6. Neurorehabilitation and Neural Repair

Pròtesis i Ortesis

1. Journal Prosthetic and Orthotic
2. Prosthetics and Orthotics International
3. TOI

Rehabilitació Pediàtrica

1. Pediatric Rehabilitation
2. Pediatric Exercise Science
3. Motricite Cerebrale

Rehabilitació Reumatològica

1. Rheumatology and Rehabilitation
2. Rheumatology and Physical Medicine

Rehabilitació cardiorespiratòria

1. Journal Heart and lung transplantation

Teràpia ocupacional

1. Journal of Occupational Rehabilitation
2. Journal of the Association for Persons with Severe Handicaps
3. Journal of Vocational Rehabilitation

- .

Bibliografia

- REIAL DECRET 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada.
- REIAL DECRET 146/2006, de 6 d'octubre de 2006, pel qual es regula la relació laboral especial de residència per a la formació d'especialistes en Ciències de la Salut.
- Llei 44/2003, del 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.
- ORDRE SCO/1261/2007, de 13 d'abril, per la qual s'aprova i es publica el programa formatiu de l'especialitat de Medicina Física i Rehabilitació.

**XARXA ASSISTENCIAL
UNIVERSITÀRIA DE MANRESA**
Dr. Joan Soler, 1-3 - 08243 Manresa

Tel. 93 875 93 00
Fax 93 873 62 04

althaia@althaia.cat
www.althaia.cat